

Broj:01,02,03,03-11-05-195/09
Sarajevo, 12.5.2009. godine

**KOLEGIJU PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
KOLEGIJU DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH**

**Predmet: Izvještaj o posjeti delegacije Parlamentarne skupštine BiH Parlamentu
Islamske Republike Iran**

Delegacija Parlamentarne skupštine BiH, u kojoj su bili:

1. Beriz Belkić, predsjedavajući Predstavničkog doma PSBiH
2. Ilija Filipović, predsjedavajući Doma naroda PSBiH
3. Lazar Prodanović, poslanik u Predstavničkom domu i zamjenik predsjedavajućeg Grupe prijateljstva s Iranom
4. Mirsada Bukarić-Kovačević, rukovodilac Sektora za međunarodne odnose i protokol,

na poziv gosp. Alija Laridžanija, predsjednika Parlamenta Islamske Republike Iran, boravila je, od 4. do 7.5.2009., u uzvratnoj bilateralnoj posjeti Iranu.

Sastanak s gosp. Alijem Laridžanijem predsjednikom Parlamenta Islamske Republike Iran

Prvi dan posjete, 4.5.2009., delegacija PSBiH sreća se s predsjednikom Parlamenta Islamske Republike Iran gosp. **Alijem Laridžanijem**.

Tom prilikom **gosp. Laridžani** izrazio je dobrodošlicu i nadu da će ove posjete delegacije PSBiH na najvišem nivou (uz prethodne dvije realizirane krajem prošle godine - delegacija MVPBiH i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH) označiti preokret u međusobnim odnosima i bilateralnim posjetama koje stagnirale u prethodnih nekoliko godina.

Gosp. Ali Laridžani naglasio je da Iran podržava dugoročnu stabilnost BiH i regiona zapadnog Balkana.

Izrazio je žaljenje što dobre političke odnose između Irana i BiH ne prate i bolji i razvijeniji ekonomski odnosi. Naveo podatak da je godišnja trgovinska razmjena svega oko 2 miliona eura, što je izuzetno malo s obzirom na potencijale i potvrđenu spremnost dvije zemlje za unapređenjem tih odnosa.

Gosp. Ali Laridžani interesirao se za ekonomsku situaciju u BiH, budžet BiH, način funkcioniranja PSBiH i odnos dva doma, te proces ustavnih promjena u BiH.

Beriz Belkić, predsjedavajući Predstavničkog doma PSBiH, zahvalio se domaćinu na izvanrednom dočeku i prijemu delegacije PSBiH u Iranu te istakao da je nesumnjiva politička i svaka druga spremnost BiH za saradnju s Iranom. Predsjedavajući Belkić istakao je da je ekonomska situacija u državi takva da nalaže saradnju sa cijelim svijetom i traženje novih partnera i prijatelja. Dodao je da je svaka država dio jedinstvenog sistema i niko ne može ostati izoliran. Posebno je naveo da u BiH postoji monetarna i fiskalna stabilnost, te informirao domaćine da je i BiH pogodila globalna ekonomska kriza što je uzrokovalo otpuštanja radnika, usporen privredni rast itd. Također je upoznao sagovornika s glavnim vanjskopolitičkim ciljevima BiH (članstvo u EU, NATO itd.), načinom funkcioniranja budžeta u BiH (državni, entitetski, kantonalni), trenutnim pregovorima sa MMF-om, osnovnim ekonomskim

pokazateljima BiH (GDP itd.). Posebno je naglasio značaj euroatlantskog puta BiH te istakao da BiH ne može biti van euroatlantskih integracija, zbog čega nam je važna unutrašnja integracija zemlje pri čemu Parlamentarna skupština BiH ima posebnu ulogu.

Ilija Filipović, predsjedavajući Doma naroda PSBiH, informirao je gosp. Alija Laridžanija s načinom funkcioniranja PSBiH i odnosima između njena dva doma. Naglasio da malobrojnost Parlamentarne skupštine BiH koja ukupno ima u Predstavničkom domu 42 poslanika, a u Domu naroda 15 delegata. Istakao da je BiH je multinacionalna zemlja kao i Iran. Naglasio da u BiH postoje tri konstitutivna naroda i 17 nacionalnih manjina te da je BiH specifična u mnogim stvarima, počev od budžeta koji je kotizacijskog karaktera, tj. drugi donose odluku o tome koliki će biti, pa do izbora delegata koji je dosta kompliciran i ne predstavlja najsretnije i najfunkcionalnije rješenje za donošenje odluka (prosta većina plus određeni procenat glasova iz entiteta). Izrazio očekivanje da bi predstojeće ustavne promjene trebalo da pojednostave ovu proceduru. Naveo da je mišljenje većine da treba ugraditi rješenje po kojem bi se neki zakon mogao zaustaviti u Domu naroda, a ne na Ustavnom sudu itd. Osim toga, ustavne promjene su neophodne jer neke sadašnje odredbe narušavaju osnovne odredbe o ljudskim pravima u Evropi.

Lazar Prodanović, poslanik u Predstavničkom domu PSBiH, istakao je da je cilj BiH članstvo u EU što bi definitivno doprinijelo tome da se nikada više ne ponovi tragična bh. prošlost. Podsjetio je sagovornike da je BiH prošle godine potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, ali, nažalost, proces približavanja EU ide prilično sporo. Upoznao je domaćine o uspješno provedenoj reformi odbrane, Oružanim snagama BiH, članstvu u PFP, NATO standardima naših oružanih snaga, te strukturom bh. policijskih snaga.

Beriz Belkić zatražio je od gosp. Alija Laridžanija da se lično angažira na ratifikaciji do sada neratificiranih bilateralnih sporazuma između BiH i Irana u Parlamentu Islamske Republike Iran, što je gosp. Laridžani i prihvatio. S tim u vezi Belkić je predao Laridžaniju spisak svih neratificiranih sporazuma.

Gosp. Laridžani upoznao je članove bh. parlamentarne delegacije da je potpisan Sporazum između Univerziteta Teherana, Sarajeva i Tuzle, ali do sada, nažalost, ništa od predviđenog nije realizirano.

Posebno je naglasio da je unutrašnja stabilnost BiH pretpostavka za uspješan ekonomski razvoj. Govoreći o situaciji u regionu (Irak, Afganistan), Laridžani je istakao da su SAD svojom invazijom na Irak stvorile probleme u toj zemlji gdje je do sada poginulo 800 hiljada Iračana. Naveo da Washington nije dovoljno znao situaciju u Iraku i platio je skupu cijenu za to. Slična situacija je i u Afganistanu gdje NATO nema strategiju rješavanja sukoba u zemlji.

Na kraju susreta, dogovoreno je da se kontinuitet saradnje između Parlamentarne skupštine BiH i Parlamenta Islamske Republike Iran nastavi daljnjom razmjenom posjeta, a posebno preko parlamentarnih grupa prijateljstva.

S tim ciljem upućen je poziv članovima Grupe prijateljstva u Parlamentu Irana da posjete Bosnu i Hercegovinu.

Nakon susreta održana je pres-konferencija na kojoj su Beriz Belkić i Ali Laridžani odgovarali na pitanja novinara. Na direktna pitanja kako tumači „dobre ekonomske odnose BiH i Izraela“, imajući u vidu pomoć koju su mnoge zemlje pružale BiH tokom rata a s kojima sada naša zemlja nema „ni blizu tako dobre privredne veze kao sa Izraelom,“ Belkić je izrazio sumnju u taj podatak istakavši da BiH ima najbolje ekonomske odnose sa svojim susjedima, ocjenjujući trgovinsku razmjenu BiH sa Izraelom „neznatnom“.

Govoreći o iranskom nuklearnom programu, a nakon završene pres-konferencije, Ali Laridžani upoznao je sagovornike o tome da mu je visoki predstavnik EU za vanjsku politiku i sigurnost Havijer Solana privatno rekao da: „Zapad smatra da bi ravnoteža u regionu bila poremećena ako bi Iran ovladao nuklearnom tehnologijom.“ Istakao da međunarodna zajednica zna da je iranski nuklearni program isključivo civilne prirode i njihovi pritisci na Teheran da se prekine proces obogaćivanja uranija potpuno je neopravdan te da Iran nikada neće pristati na to. Pomenuo je pitanje Palestine koje se ne rješava punih 60 godina i dvostrukih standarda SAD-a i međunarodne

zajednice. Dodao da se silom ništa ne rješava. Dokaz za to je Irak, a sada Afganistan gdje NATO šalje dodatne trupe. Reкао je da se terorizam u Afganistanu i opća sigurnosna i ostala situacija samo dodatno pogoršala od invazije na tu zemlju 2001. godine. Naglasio da se višestruko povećala i proizvodnja droge koja se velikim dijelom ilegalno transferira preko Irana u bogate zemlje Zaljeva i dalje u Evropu. Iznio je podatak da zbog toga i u Iranu ima oko 2 miliona registriranih ovisnika.

Ali Laridžani interesirao se za proces privatizacije i propise o stranim investicijama u BiH. Predsjedavajući Belkić informirao je domaćina da je posebno veliki potencijal u energetsom sektoru (BiH čak izvozi struju), telekomunikacijama (FBiH još nije privatizirala ovaj sektor, za razliku od RS-a). Naveo da bi to mogao biti dobar podsticaj ekonomskom razvoju, mada u FBiH postoji nekoliko različitih mišljenja kako provesti pomenutu privatizaciju. Pomenuo je drvnu industriju, metalnu, proizvodnju aluminijskih aluminija itd. Istakao da je zakonska materija o stranim ulaganjima prilično uređena, ali da je donekle problem nepostojanje jedinstvene legislative (državna, entitetska, kantonalna), ipak pozitivnim ocjenjujući postojanje jedinstvene Centralne banke BiH, Fiskalnog vijeća BiH, te cijelog niza državnih agencija što olakšava taj proces.

Drugog dana posjete, **5. 5. 2009.**, delegacija PSBiH sastala se s ministrom vanjskih poslova Irana **Manuchohrom Mottakijem**, predsjedavajućim Vrhovnog vijeća ajatolahom **Akbarom Hashemijem Rafsandžanijem** i s predsjedavajućim parlamentarne grupe prijateljstva Irana i BiH **Soleymanom Jafarzadehom**.

Sastanak s gosp. Manoochehrom Mottakijem, ministrom vanjskih poslova IR Iran

Sastanak delegacije PSBiH sa gosp. Mottakijem, ministrom vanjskih poslova Islamske Republike Iran, počeo je toplom dobrodošlicom i riječima zahvalnosti za prijem i organizaciju upriličenu za vrijeme boravka i posjete delegacije iranskog parlamenta predvođene tadašnjim predsjedavajućim Gholamalijem Haddad-Adelom Bosni i Hercegovini 2007. godine. Gosp. Mottaki izrazio je zadovoljstvo intenziviranjem posjeta i susreta na visokom i najvišem nivou (susret u septembru prošle godine u Njujorku, u Havani prošle godine s ministrom Alkalajem, te posjete delegacije MVPBiH i ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH Zirojevića Iranu krajem prošle godine).

Predsjedavajući Belkić ponovo se zahvalio na pomoći koju je Iran pružao BiH tokom rata što je nastavljeno i nakon tih tragičnih događaja. Izrazio je nadu da će dobre političke odnose uskoro početi pratiti i isto tako dobri ekonomski odnosi. To bi bio podsticaj za unapređenje kulturne, sportske, naučne i svakih drugih oblika saradnje.

S tim ciljem ponovio je poziv predsjednika Vanjskotrgovinske komore BiH Milana Lovrića za posjetu Privredne komore Irana i iranskih biznismena Bosni i Hercegovini.

Ministar Mottaki istakao je da je iranski narod duboko suosjećao s bh. narodima za vrijeme ratnih dešavanja. Istakao je da se, da bi probudili nadu, moramo okrenuti budućnosti, a prošlost staviti u drugi plan. Svi narodi u BiH treba da se okupe oko zajedničkih interesa i ciljeva (slično kao u Libanu, naprimjer). Naveo da je u ratu bila prisutna dezintegracija zemlje, te da nakon rata to treba da budu integracija, pomirenje i približavanje naroda. „Iran se ne miješa u unutrašnje stvari BiH, ovo vam govorim kao prijatelj,“ istakao je ministar Mottaki. Izrazio je uvjerenje da su bh. lideri dovoljno mudri da ovo shvate i da će Teheran dati sve od sebe da pomogne BiH u tom procesu pomirenja i obnove zemlje.

Informirao je bh. delegaciju da Iran nije toliko pogođen globalnom ekonomskom krizom i izrazio spremnost za intenziviranjem privredne saradnje sa BiH (jačanje trgovinskih veza, investiranje u projekte u BiH itd.).

Istakao je da pri MVP Irana postoji Fakultet za međunarodne odnose i ponudio je učešće na diplomatskim kursovima zaposlenima u Ministarstvu vanjskih poslova BiH, kao i stipendije za postdiplomske studije na istom fakultetu.

Ponudio je saradnju raznih istraživačkih i sličnih centara i institucija.

Govoreći o situaciji u regionu, ministar Mottaki istakao je da su SAD imale tri cilja prilikom invazije na Afganistan: stvaranje sigurnosti, borbu protiv krijumčarenja droge i iskorjenjivanje ekstremizma. Nijedan od ova tri cilja, prema njegovim riječima, nije ostvaren, naprotiv. Ne samo Afganistan, nego je i Pakistan svakim danom sve više opterećen problemima. Proizvodnja droge u Afganistanu povećana je 40 puta od invazije 2001. godine. Izvana nametnuto rješenje za tu zemlju pokazalo se neispravnim.

Informirao je prisutne da je Iran predložio novo rješenje za Afganistan koje obuhvata unutrašnji i regionalni pristup rješavanju problema., te naveo da su se prošle sedmice u Kabulu sreli ministri vanjskih poslova Irana, Afganistana i Pakistana i razgovarali o zajedničkoj strategiji borbe protiv terorizma, ekstremizma i trgovine drogom u regionu. Isti susret bit će organiziran i u Teheranu za dvije sedmice.

U vezi s navedenim, iznio je podatak da Teheran predlaže isti regionalni pristup u rješavanju i ostalih problema u regionu (posebno u Gruziji, tj. cijelom regionu Kavkaza) uz aktivnu podršku EU.

Pohvalio je mudru odluku američkog predsjednika Obame o povlačenju trupa iz Iraka što će doprinijeti povećanju sigurnosti u toj zemlji.

Govoreći o politici promjena Washingtona, istakao je da Teheran čeka praktične korake u tom pravcu te da se pređe s riječi na djela.

Na kraju, izrazio je nadu da će bh. ministar vanjskih poslova Sven Alkalaj uskoro posjetiti Iran.

Predsjedavajući Belkić upoznao je ministra da su do kraja godine planirane posjete predsjedavajućeg Predsjedništva BiH, zatim predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i ministra vanjskih poslova BiH Iranu, te da su u toku konsultacije u vezi s određivanjem termina pomenutih posjeta.

Predsjedavajući Filipović izrazio je optimizam u vezi sa izjavama novog američkog predsjednika Obame za odnose s Iranom i uvjerenje da bi poboljšanje odnosa dvije zemlje bilo dobro ne samo za region Bliskog i Srednjeg istoka, nego i za cijeli svijet.

Lazar Prodanović izrazio je nadu u unapređenje ekonomskih odnosa dvije zemlje s obzirom da naši susjedi (Srbija, Hrvatska i Slovenija) imaju daleko veću robnu razmjenu od BiH.

Sastanak s ajatolahom Rafsandžanijem, predsjednikom Vijeća za verifikaciju i politiku Islamske Republike Iran:

Ajatolah Rafsandžani je, također, izrazio iskrenu i toplu dobrodošlicu delegaciji Parlamentarne skupštine BiH i posebno se interesirao se za sljedeće:

- način funkcioniranja Parlamentarne skupštine BiH s posebnim akcentom na Dom naroda,
- trenutnu situaciju u BiH, posebno s aspekta obnove zemlje i povratka izbjeglica,
- politički sistem i strukturu vlasti u BiH prije i nakon rata te međusobno poređenje,
- ulogu UN-a i međunarodne zajednice u BiH,
- trenutne odnose između naroda u BiH.
-

Predsjedavajući Filipović upoznao je sagovornika sa strukturom PSBiH, načinom funkcioniranja a posebno s funkcioniranjem i organizacijom Doma naroda.

Predsjedavajući Belkić informirao je ajatolaha Rafsandžanija o drugoj tački njegovog predmeta interesiranja, posebno istakavši da Aneks VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma koji se odnosi na povratak izbjeglica još uvijek, nažalost, nije proveden na zadovoljavajući način. S tim u vezi naveo da se ne zna tačno koliko se bh. državljana još uvijek nalazi van BiH (procjene su od 500 hiljada čak do jednog miliona). Procenat povratka interno raseljenih lica je nešto bolji, ali je daleko od idealnog.

Poslanik Prodanović upoznao je sagovornika o strukturi i unapređenju vlasti na državnom nivou, posebno istakavši da BiH još uvijek nedostaju određena ministarstva, te da PSBiH sporo donosi odluke, što usporava i proces evropskih integracija. Izrazio je nadu da će se kroz predstojeće ustavne promjene osigurati bolje funkcioniranje države.

Predsjedavajući Belkić informirao je domaćina o ulozi međunarodne zajednice u BiH kroz djelovanje Ureda visokog predstavnika.

Govoreći o sadašnjim odnosima naroda u BiH, istakao je da oni saraduju ali da su veći problem politicari.

Naveo da BiH ima izvjesna neriješena pitanja sa susjedima koja uglavnom treba regionalno rješavati s obzirom da svi imamo isti cilj, a to je članstvo u EU.

Na kraju razgovora, ajatolah Rafsandžani je na direktno pitanje predsjedavajućeg Filipovića istakao da je predsjednik SAD-a Obama općenito, i u svakom slučaju, bolji od svog prethodnika Buša. „Ali, problem je što predsjednik SAD-a ne donosi odluke sam. Tu je veoma bitan jevrejski lobi čiji je cilj sprečavanje saradnje SAD-a i Irana,“ rekao je ajatolah. Bez obzira na promijenjenu retoriku nove američke administracije, Teheran još nije vidio neke promjene u praksi. „Mi još uvijek čekamo da nas Obama uvjeri svojim djelima da želi te promjene,“ rekao je na kraju razgovora.

Sastanak s dr. Soleymanom Jafarzadehom, predsjednikom Grupe prijateljstva u Parlamentu IR Iran

Predsjedavajući **Jafarzadeh** informirao je goste da grupu prijateljstva u Parlamentu Irana čine predstavnici iz 11 iranskih provincija i različitih naroda.

Pozdravio je podršku Irana za kandidaturu BiH za nestalno članstvo u Vijeću sigurnosti UN-a.

Izrazio je nadu da dva parlamenta, posredstvom grupa prijateljstva, mogu imati veoma značajnu ulogu i biti promotori saradnje Irana i BiH na raznim poljima, kao što su aktivnosti u okviru IPU-a.

Članovi iranskog parlamenta, predstavnici grupe prijateljstva koji su prisustvovali sastanku, izrazili su čuđenje činjenicom da Bosna i Hercegovina glasa za rezolucije UN-a o navodnom kršenju ljudskih prava u Iranu. Istakli su da BiH u budućnosti ne bi trebalo da glasa za ovakve i slične rezolucije, te dodali da se ljudska prava u Iranu poštuju, a velike sile to pitanje samo koriste kao politički instrument u borbi protiv islamske Republike Iran. Informirao je bh. delegaciju da je napisao i knjigu o kršenju ljudskih prava na Zapadu. Rekao da je prva povelja o ljudskim pravima na ovim prostorima napravljena još prije 2.500 godina i čuva se u UN-u, a sadašnji navodni zagovornici zaštite ljudskih prava ih krše širom svijeta (Guantanamo, Irak, Palestina itd.). Iran je jedna od najvećih žrtava terorizma i kršenja ljudskih prava, konstatirao je na kraju svog izlaganja o ovoj temi gosp. Jafarzadeh.

Založio se za veću privrednu saradnju dvije zemlje s obzirom da susjedi Bosne i Hercegovine (Srbija i Hrvatska) imaju daleko bolje trgovinske odnose s Teheranom. S tim ciljem, istakao je neophodnost učešća na privrednim sajmovima, zasjedanja mješovite ekonomske komisije, uzajamne posjete privrednih komora i biznismena. Pohvalio je prošlogodišnje posjete delegacija iz nekih bh. kantona Iranu.

U Iranu uveliko teče proces privatizacije, te je Teheran spreman koristiti znanja i iskustva naših stručnjaka po ovom pitanju, i obratno.

Založio se za jačanje kulturne, naučne, sportske i obrazovne saradnje. U tom svjetlu pomenuo je razmjenu profesora i predavača (iranska strana osigurava predavača na katedri perzijskog jezika na Filozofskom fakultetu u Sarajevu).

U vezi s iranskim nuklearnim programom, rekao da je koncipiran isključivo za civilne svrhe. Prije Islamske revolucije 1979. godine, Iran je imao 20 miliona stanovnika i SAD su tvrdile da mu

trebaju 22 atomske centrale. Sada Iran ima 70 miliona stanovnika, a Washington tvrdi da Teheranu sada uopće ne trebaju nuklearne elektrane, naveo je gosp. Jaferzadeh.

Na kraju razgovora, predsjedavajući Belkić ponovio je poziv predsjedniku i članovima grupe prijateljstva sa BiH u Parlamentu Irana da posjete Parlamentarnu skupštinu BiH do kraja 2009. godine. S tim u vezi naveo da će pozivno pismo biti upućeno uskoro.

Nakon razgovora, gosp. Jaferzadeh iskoristio je priliku da delegaciji PSBiH pokaže zgradu Parlamenta Irana te ih upozna sa svim osobenostima koje, u tehničkom smislu, ovaj parlament ima.

Trećeg dana posjete, 6. 5. 2009., delegacija je prisustvovala proslavi 15. godišnjice rada **iranskog radija IRIB na bosanskom jeziku** u zgradi Nacionalne iranske radio televizije. Delegacija je prisustvovala prigodnom programu pomenute godišnjice **radiostanice IRIB** na bosanskom jeziku, obišla radne prostorije IRIB-a i upoznavala se s njegovim historijatom i radom. U svom govora na proslavi direktor Radija IRIB na bosanskom jeziku **Mohammad Reza Golzari** zamolio je naše parlamentarce da, u okviru svojih mogućnosti, utiču kod nadležnih organa u BiH „kako bi se osigurali jednaki uslovi za ravnopravan tretman svih medija u BiH u skladu sa slobodom medija i govora koji vladaju u BiH.“ Nije dalje elaborirao na šta konkretno misli nego je samo dodao da se na „direktan ili indirektan način ponekad ometa rad pojedinih medija u BiH.“ U razgovoru sa našim ljudima koji rade na IRIB-u saznao sam da je direktor mislio na TV Vogošću i Radio NABU iz Visokog koje s vremena na vrijeme imaju probleme sa RAK-om zbog „terminologije koju koriste u svojim programima.“

Beriz Belkić, je u ime parlamentarne delegacije Bosne i Hercegovine, uputio čestitke i želje za uspjeh u budućem radu ove medijske kuće.

Posjeta Institutu za političke i međunarodne studije:

Beriz Belkić održao je zapaženo predavanje o „Zapadnom Balkanu i evropskom putu Bosne i Hercegovine“ studentima, postdiplomcima, doktorantima, ambasadorima i diplomatama Instituta za političke i međunarodne studije, koji je pod direktnom upravom Ministarstva vanjskih poslova Irana i u biti je iranska diplomatska akademija. Institut čine dva dijela: edukativni i istraživački. Belkić se u svom obraćanju kratko osvrnuo na geografski, historijski, demografski položaj BiH, zatim strukturu države u skladu s Dejtonskim mirovnim sporazumom, ekonomske pokazatelje, vanjskopolitičke ciljeve države, odnose u regionu, proces euroatlantskih integracija i evropsku perspektivu BiH.

Na kraju predavanja članovi bh. delegacije odgovarali su na pitanja studenata i profesora. Između ostalih, dva pitanja odnosila su se na raspad bivše SFRJ i mogućnost ponavljanja već viđenog scenarija u BiH, s obzirom da je, po njihovim riječima, „BiH Jugoslavija u malom“, te na članstvo BiH u NATO-u i činjenicu da bivša SFRJ nije bila članica ni NATO-a ni Varšavskog vojnog pakta.

Predsjedavajući Filipović odgovorio je da se BiH neće raspasti poput bivše Jugoslavije. Naglasio da su nam potrebne ustavne promjene da bi se svi građani u BiH osjećali ravnopravnim gdje god se nalazili. Istakao da takav ustav BiH trenutno nema. Ponovio je da su sulude ideje o cijepanju države BiH ili o odvajanju pojedinih njenih dijelova,.

Poslanik Prodanović je, odgovarajući na drugo pitanje, istakao da je BiH članica Partnerstva za mir (Pfp) kao i sve zemlje zapadnog Balkana te da je NATO snaga stabilnosti u BiH. Obrazložio je kako je u BiH izvršena reforma Oružanih snaga u skladu sa standardima NATO-a. Posebno je naglasio da u historiji nije zabilježeno da je jedna članica NATO-a napala drugu. Istakao je i važnu činjenicu da su svi bh. susjedi u NATO-u izuzev Srbije, ali da je članica Pfp. Osim toga, sve članice EU su i članice NATO-a, mada ima nekih država koje nisu u EU, ali su članice NATO-a, poput Norveške. Ukratko, zaključio je Prodanović, članstvo BiH u NATO-u doprinijet će stabilizaciji regiona i daljnjoj demokratizaciji društva i regiona uopće.

Sastanak s dr. Mahmudom Ahmadinedžadom, predsjednikom Islamske Republike Iran:

Četvrtog dana posjete, 7.5.2009., bh.delegacija sreća se s predsjednikom Irana **Mahmudom Ahmadinedžadom.**

Susret je organiziran u provinciji Qazvin, oko 150 km od Teherana, gdje se predsjednik nalazio u posjeti s ministrima.

Prije susreta s predsjednikom, delegacija je ponovo, kratko, razgovarala s ministrom vanjskih poslova Irana Mottakijem i potpredsjednikom Parlamenta Abutorabijem. Ministar Mottaki informirao je bh. parlamentarnu delegaciju **da predsjednik nikada ne prima strane delegacije za vrijeme svojih posjeta iranskim provincijama, ali da je zbog posebnog odnosa prema BiH ovaj put napravio izuzetak. Posebno je naglasio da predsjednik Ahmadinedžad, od početka svog mandata, organizira posjete provincijama zajedno sa svim ministrima kako bi se problemi naroda rješavali na licu mjesta.** Ministar Mottaki je to objasnio logikom da „umjesto da narod ide u Teheran, Vlada ide njima.“ Gosp. Ahmadinedžad je, prema riječima ministra vanjskih poslova, već jednom obišao svih 30 iranskih provincija za vrijeme svog četverogodišnjeg mandata koji uskoro ističe (novi predsjednički izbori zakazani su za 12. juni ove godine) i ova posjeta Qazvinu je drugi krug posjeta iranskim provincijama.

Predsjednik **Ahmadinedžad** izrazio je posebnu dobrodošlicu našoj delegaciji i zadovoljstvo što ima mogućnost susresti se s parlamentarcima Bosne i Hercegovine .

Istakao je da su nedavna ratna dešavanja u BiH bila tužna i teška, ali da od tih događaja počinje nova era čovječnosti. Mnogi ljudi shvatili su da ima nešto važnije od politike, ekonomije i novca, a to je **čovječnost**. Ako to oduzmemo od čovjeka – ne ostaje mu ništa drugo, istakao je predsjednik Ahmedinedžad. Ljubav i prijateljstvo je istinsko bogatstvo čovjeka. Iran i BiH povezuje čovječnost i ljubav. Predsjednik je izrazio zadovoljstvo što se Bosna i Hercegovina nalazi na putu napretka i ljepše budućnosti.

Predsjedavajući Belkić zahvalio se na izuzetnoj ljubaznosti predsjednika što je primio našu delegaciju van Teherana i u potpuno neuobičajenim okolnostima i istakao da su Ahmadinedžadove riječi ohrabrujuće nakon svega što je BiH prošla.

Predsjedavajući Filipović istakao je da Ahmadinedžad kao borac za svjetsku pravdu ima punu podršku naše zemlje, a **poslanik Prodanović** informirao je predsjednika da bi do kraja godine trebalo da bude realizirana posjeta članove grupe prijateljstva Parlamenta Irana Bosni i Hercegovini.

Gosp. Ahmadinedžad istakao je da se svjetski poredak nakon 60 godina od završetka Drugog svjetskog rata nalazi u ćorsokaku. Svakim danom ima sve više neprijateljstava, bilo je dosta ratova, prisutni su mnogi politički i ekonomski problemi. Zbog toga što ne postoji ispravno shvatanje čovjeka u svijetu, nema ni istinske pravde. Svi ljudi na svijetu treba da imaju jednaka prava. Konkurencija treba postojati, ali zdrava konkurencija za pravdu i mir, a ne za vladanje jednih nad drugima i za nepravdu. Moramo saradivati i razmjenjivati mišljenja. Agresija i okupacija treba da budu iskorijenjeni iz međunarodnih odnosa, posebno je naglasio.

Odnosi između Parlamentarne skupštine BiH i Parlamenta Islamske Republike Iran važni su za sveobuhvatno unapređenje svih vidova saradnje između naše dvije zemlje. Naglasio da je Iran uz BiH i uvijek će biti. Na kraju, predsjednik je zamolio članove delegacije Parlamentarne skupštine BiH da prenesu njegove pozdrave Predsjedništvu BiH, PSBiH, Vijeću ministara BiH i svim narodima koji žive u BiH. „Iran je drugi dom narodima iz BiH,“ dodao je na kraju.

Iranska strana organizirala je posjetu Isfahanu, kulturnoj prijestolnici Irana te obilazak Trezora Irana u kojem se čuvaju najveći i najpoznatiji dragulji iz bogate historije Persijskog carstva, posebno dinastije Pahlavi.

Iranski mediji dali su veliki publicitet posjeti delegacije Parlamentarne skupštine BiH Iranu i svi sastanci praćeni su u centralnim informativnim emisijama i dnevnoj štampi.

Zapisnik sačinila:

Mirsada Bukarić-Kovačević

Rukovodilac Sektora za međunarodne odnose i protokol

Zapisnik odobrili:

Ilija Filipović
Predsjedavajući Doma naroda PSBiH

Beriz Belkić
Predsjedavajući Predstavničkog doma PSBiH